

«Her får du det du trenger å vite om Ryfast», heter det i overskriften til en lengre reportasje av tre Aftenblad-journalister, Håvard Tanche-Larsen Knutsen, Filip Blaauw og Andreas Askildsen. Reportasjen kom opp blant nyhetene i nettavisen til «Stavanger Aftenblad» 9. april 2017. Jeg registrerer at reportasjen i nettavisen 14. april 2017, med samme overskrift, er vesentlig utvidet. Det kommer vel som et kjempeoppslag i papiravisen når påsken er over.

De som vedtok Ryfast tok en voldsom økonomiske risiko. Siste botemiddel ved lekkasje i en tunnel under vann er innfrysing av fjellet der lekkasjen skjer og utbedring mens lekkasjen stanses av innfrysningen. Dette botemiddel er ikke tilgjengelig hvis lekkasjen skjer langt fra en tunnelåpning, fordi man da ikke får fraktet vekk de enorme varmemengder som skapes ved innfrysningen.

Heldigvis har ikke den situasjonen oppstått, og nå er man snart ferdig med tunnelene. Ingen vil bli gladere enn jeg for at man slipper problemet i de få hundre meter som gjenstår!

Er det lov å minne om at Høgsfjordrøret, som var godkjent teknisk og økonomisk, men likevel ble forkastet av Fylkestinget ville ha vært i drift for flere år siden, og langt på vei ville vært nedbetalt, om ikke Stavanger Næringsforening og ordføreren i Stavanger (som gjerne ville ha en ny veiforbindelse til Hundvåg) hadde klart å snu det hele.

Jeg oppfatter ikke på noen måte at reportasjen i nettavisen gir meg alt jeg trenger å vite.

At prislappen, som avisen kaller det, er øket fra 1,8 milliarder 2000-års kroner via 3,3 milliarder 2005-kroner til 6,9 milliarder 2012 kroner er nevnt i reportasjen. Det som interesserer meg, og kanskje andre, mest er hva kostnaden blir i 2019 kroner, når tunnelen er ferdig (høsten 2019 i følge nettavisen).

Jeg vet selvsagt at ting har utviklet seg gunstig for prosjektet, ikke minst når det gjelder rentebelastningen og det generelle kostnadsnivået for anleggsarbeid. Jeg har imidlertid ikke fantasi til å tro at alle elementer i de voldsomme arbeider som har skjedd, ikke minst rundt Våland og Tasta, har vært tatt inn i de kalkyler som ble gjort i 2012! Og så kommer problemene med skyteledninger i plast som måtte fjernes fra steinmassene. Reportasjen i nettavisen viser også til vesentlige arbeider for å trygge myke trafikanter.

Det er ellers litt forvirrende at Statens Vegvesen på sine hjemmesider (18. april 2017, <http://www.vegvesen.no/vegprosjekter/ryfast/Fakta/Kostnaderogfinansiering>) opplyser at Stavanger kommune, fylkeskommunen, Ryfylkekommunene og Stavanger Næringsforening skal bidra med til sammen 363 millioner kroner, mens nettavisen skriver at bidraget fra kommunene og «næringslivet» utgjør 372 millioner kroner. Jeg tenker ikke først og fremst på differansen på 9 millioner kroner - det blir jo som en pølse i slaktetiden. Jeg tenker mer på det forhold at Stavanger Næringsforening i 2014 kunngjorde at papirselskapet Krafttak Ryfast ikke kunne bidra med 30 millioner som alle offentlige dokumenter uttrykkelig sier at Stavanger Næringsforening har lovet. Når Aftenbladet nå viser til bidrag fra næringslivet, vil jeg gjerne vite hva avisen sikter til. Mener Aftenbladet, som Statens Vegvesen åpenbart gjør, at Stavanger Næringsforening fortsatt er forpliktet til å bidra med 30 millioner kroner?

Jeg er redd for at lokalt næringsliv, som utviklet ny og verdensledende teknologi med Condeep-plattformene, har gått glipp av enestående forretningsmuligheter med ny teknologi for rørbroer i en verden der tusenvis at øyer trenger fastlandsforbindelse.

Jeg er ikke overbevist om at sikkerheten i tunneler med doble kjørebaner i to parallelle tunneler gir større sikkerhet enn en bred tunnel med 3

kjørebane, jfr. <http://www.mitsem-blogg.com/434135598>). Det eneste man vet om den løsning som er valgt for Ryfast, med doble tunneler i begge retninger og tverrkommunikasjon for fotgjengere mellom tunnelene hver 250 meter er at løsningen er vanvittig kostbar, både i anlegg og drift. Om den også er trygg hver gang lastebiler tar fyr gjenstår å se!

Tenketank Randaberg Pål Mitsem, mitsem-blogg.com